

Bijlage 6

Knelpuntinventarisatie en -analyse

In 2017 is door het NIVEL en IQ healthcare een knelpuntenanalyse uitgevoerd (Huis e.a., 2017). In dit onderzoek zijn de knelpunten met betrekking tot het verpleegkundig en verzorgend handelen bij de signalering, preventie en behandeling van zorginfecties in kaart gebracht en zijn mogelijke oplossingsrichtingen geïnventariseerd. Het onderzoek is uitgevoerd middels een combinatie van een literatuurstudie, een online vragenlijstonderzoek en focusgroepen.

Verpleegkundigen en verzorgenden ervaren meerdere knelpunten op verschillende niveaus:

- Verpleegkundige/verzorgende: gebrek aan kennis en vaardigheden, onvoldoende besef en bewustzijn van het infectierisico, verkeerde routines
- Cliënt: infectiepreventie maatregelen beïnvloeden relatie zorgverlener/cliënt of conflicteren met andere urgente maatregelen, cliënten hebben onvoldoende kennis van infectiepreventie
- Professionele interactie: elkaar niet aanspreken op gedrag, aanwezigheid negatieve rolmodellen
- Richtlijnen: versnippering richtlijnen, slechte toegankelijkheid van de richtlijnen, afwezigheid richtlijnen, te weinig praktische richtlijnen
- Organisatie: ontbreken duidelijk beleid van de organisatie, geen structurele scholing, onvoldoende faciliteiten en materialen, slechte overdracht vanuit het ziekenhuis
- Leiderschap: geen prioriteit voor infectiepreventie, leidinggevende staat steeds verder weg van de werkvloer

Aanbevelingen knelpuntenanalyse:

- ✓ Het ontwikkelen van een toegankelijke richtlijn met basis infectiepreventiemaatregelen en het signaleren van zorginfecties, toepasbaar binnen alle zorgcontexten
- ✓ Een helder infectiepreventiebeleid vanuit de organisatie, inclusief het beschikbaar maken van voldoende middelen en materialen, en verzorgen van structurele scholing
- ✓ Het aanwenden van leiderschap, zowel informeel (rolmodellen) als formeel/hiërarchisch (ondersteuning/monitoring)
- ✓ Infectiepreventie benoemen tot teamverantwoordelijkheid, waaronder normsetting en elkaar aanspreken
- ✓ Het betrekken van patiënten/cliënten, onder andere via voorlichting en instructie

Aanvullende knelpunten ervaren door cliënten zijn in kaart gebracht door middel van interviews. Er zijn vijf cliënten met een verhoogd risico op zorginfecties geïnterviewd. Er werd gevraagd naar hun eigen kennis van- en ervaring met zorginfecties en infectiepreventiemaatregelen.

Knelpunten bij cliënten:

- Cliënten worden onvoldoende ingelicht over (de noodzaak van) infectiepreventiemaatregelen
- Niet alle zorgverleners passen dezelfde maatregelen toe, bij dezelfde momenten en ook niet op dezelfde wijze
- Voor cliënten is het soms lastig om de zorgverlener aan te spreken op het handelen

Oplossingsrichtingen cliënten:

- ✓ Voorlichting en informatie geven aan cliënten over (de noodzaak van) infectiepreventie
- ✓ Als zorgverlener duidelijk communiceren naar de cliënt tijdens het handelen